

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить кожного дня о 3 год. пополудні.

Ціна примірника у Львові й на провінції:

50 сот.

Місячна передплата з пересилкою 10 К.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

„ВПЕРЕД“, ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3.,

I. поверх.

Пролетарі всіх народів єднайтеся!

На приказ Начальної Команди В. П. видаємо нашу газету крім звичайного нашого українського письма — також і латинськими буквами. Приказови цьому повинуються тільки з konieczности, бо не хочемо позбавити наших читачів свого рідного друкованого слова.

Зєдиненне з Україною.

На зборах Української Національної Ради дня 3 с. м. в Станіславові ухвалено дефінітивно зєдиненне обох українських Республік.

Укр. Нац. Рада вибрала сейчас провізоричну Державну Раду, зложену з 10 членів, під проводом голови Нац. Ради д-ра Евгєна Петрушевича. Крім нього належать: від соціалдемократів тов. Семен Вітик, тов. Андрій Шмідельський, далі д-р Лев Бачинський, д-р Горбачевський, д-р Окуневський, Дувіряк (?), д-р Новаківський, Попович і Юрик.

Ся Рада вибрала провізоричний міністерський кабінет, якого завданням в найкоротшім часі перегести зєдиненне обох республік. В склад кабінету входять: д-р Сидір Голубович як міністер-президент і міністер фінансів, д-р Іван Макух як міністер внутрішніх справ, д-р Артимович як міністер освіти та віросповідань, інж. Мирон як міністер шляхів, інж. Казанович як міністер почт і телеграфів, д-р Степан Баран як міністер рільництва, Антін Чернецький як міністер суспільної опіки, д-р Лєонгін Цегельський як міністер заграничних справ.

Українська Національна Рада ратифікувала зєдиненне обох республік.

Українці заняли Ясінь.

Відень, 9. січня. Українські війська заняли Ясінь (Керешмезе.)

Угорські Українці не хочуть належати до чесько-слов. республіки.

Будапешт, 10. січня. У заступника чесько-словацької республіки Міляна Годжі в Будапешті, явився репрезентант угорських Українців з проханням, щоб чесько-словацькі війська не обсаджували територій, замешкалих Українцями. Однак Мілян Годжа заявив, що чесько-словацькі війська до двох тижнів займуть Будапешт, отже годі, щоб вони спеціально щадили українські комітети.

„Zgon generalissimusa ukraińskiego“.

„Gazeta Poranna“ доносить, що під Жовквою згинув український генерал Косак.

Для відомости „Gazeta Poranna“ подяємо, що в австрійській армії був справді генерал Косак і тепер живе у Відні на пенсії. Другий, полковник Гриць Косак, є здоров на фронті; третій, сотник Іван Косак і четвертий, четар Едсиль Косак. А „генераліссімуса“ української армії не було й нема.

Нове життя.

Львів, 14. (1. ст. ст.) січня 1919.

Недобра судьба для нас тут замкнених у Львові. Там за кордонами борючихся військ твориться нове життя.

Там за стрілецькими ровами вже лад і спокій, сильні основи серед звиріценого порядку кладе Українська Народня Республіка — Зєдинєна Україна.

В Києві Директоріят — сильний, одноцільний та згідний, хоч проти волі польських газет, що

хотілиби непорозуміння між Винниченком і Петлюрою...

Директоріят заводить лад та порядок і робить усі потрібні приготування до скликання Народнього Союму. Міністри знову кожен у своєму гесорті працює з цілою енергією, щоб нешасній зруйнованій війною землі прийти як найскорше в поміч.

Не закладає рук і Державний Секретаріят Західньо-Української Народньої Республіки. Приготує все потрібне до найскоршого зєдинєня цілої України — робота немала й нелегка.

На руїнах, згарищах та попеліх родиться нове наше життя...

А ми тут замкнені.

Пригадуються так недавні часи з російської інвазії. Українське слово вичеркнено з публічного життя. Газети заборонені, школи, бібліотеки та інші національні інституції замкнені... Про безчисельні ревізії та руйнацію особистого й громадського добра шкода вже й говорити... Так писав „Вістник визволення України“ у Відні 1916 р. про положення у Львові і східній Галичині.

І ми тепер тут на тім клаптику нашої землі сидімо як тоді, і з дивними почуваннями вітаємо сей новий рік.

Старий дав нам волю і неволю і тому, коли ми його прашали, із збоділих наших душ не виривався ошкідливий жалю за ним — але тепер зачався новий рік.

Що він нам принесе, чи довго ще нам так безчинно сидіти та бути тільки німими свідками родючогося там нового життя?!

Миж один організм, одно тіло насильно відірвані від цілоти — гсді, щоб ми не відчували радості та бєлі, що потрясєть тепер цілим нашим організмом.

Іде новий рік і ми вітаємо його і хочемо його вітати як заповіт кращих часів, як заповіт закінчення тих кривавих боїв, як рік, що й нам, замкненим, принесе волю та свободу.

Нехайже сей новий рік і нам, Українцям, дасть можливість, щоб ми стали вільними громадянами вільної, Зєдинєної Української Народньої Республіки.

Наше положення.

Незавидне воно. Скажм собі ясно і ані не встидаймося, ані не криймося з сям, бо сього скрити не можна. Зате маймо відвагу розібрати його і відважно подивитися сьому положенню в лице.

Отже яке воно?

Ми замкнені в твердині. Особистий рух обмежений до найнеприємніших скрайностей. Свобода зборів не існує для нас. Щоби зібратися і розважити себе гутіркою, добрим словом, виляти один одному свій жалю, свої недомагання, свою резігнацію або надію, се все для нас неможливе.

Домашній спокій, хоч може не загрожений, але через випадки останніх днів, через арештування без ніякого розбору, так захитаний в наших почуваннях, що ані в день ані в ночі не є ніхто з нас певний, чи не сподобається комусь без обиняків прийти до нас і, спираючись на брутальним праві кріса, подопче нам ваш спокій без кришки якогось вирозуміння. А вже нема що говорити про співчуття.

І власне та свідомість безсилости супроти твердої безоглядности відбирає останній спокій.

Про поживу, про необхідні средства до життя нема що й споминати. Про спромогу заробування, про надію на кращі матеріальні відносини, нема що й думати. Недостачі з сього боку такі прикри і гнетучі, що їх не опишеш і шкода описувати.

Коли знову возьмемо на увагу наших співгромадян, себто сих, з якими доля присудила нам жити досі й жити в будучині, жити спільно, чи ми і вони сього хочуть чи не хочуть, то те наше положення стає ще більше неприємне.

Перше всього вони в отсей момент в замкненій твердині є панамі ситуації. Через се вони рухаються зівсім свєбідно, рухаються з певною дозою гордошів, що ось вони, власне вони,

є панамі хвилини. Ся гордість є зівсім зрозумілою. Її має кожний в такім положенню. Але незрозумілою є та їх неджентельменськість у відношенню до тих, над якими вони є в їх розумінню панамі.

Не можна сього сказати про них всіх. Є й між ними одиниці, що завдяки своїй інтелігенції вмють володіти своїми почуваннями і вже ізза пошанування своєї особистої гідности, не дають волі звичайній плиткій свідомости вищости ізза хвилевої ситуації, розложення сили.

Але більшість їх, підсичувана бруковою пресою, підсичувана на се тільки, щоб вдержати завзяте боротьби, та більшість дихає такою простою органічною несимпатією до тебе, що нераз аж страшно робитися. Страшно не ізза справжньої небезпеки, а страшно ізза вражіння; бо ніби дивишся на людину, якій щось помішалося і вона готова на необчислений експєс. Про вислови, про говори, про інсинуації більше або менше плиткі й безглузді нема що й говорити. Інакше й не може бути.

Се все робить наше положення нестерпним. Се все може робити слабших людей нервовно хорими і ще більше загострувати нестерпність положення. Бо колиби боротьба обмежувалася лише на військо, а цивільне населення не брало в сям участі, ані не терпіло, тоді певно положення булоби зовсім відмінне і може навіть довелоби до обопільного зрозуміння політичної ситуації.

Але так воно не є. Преса, власне їх преса, робить те, що боротьба заняла органічно всі одиниці їх суспільства. Всі без виімків хоч може не ділом то своєю психією є все в сямі вирі боротьби і через се — обопільне виясненне політичної ситуації, розумінне доказів за і проти є виключеними.

Та виключеність обопільного розуміння знов ставить нас в німе положення певности себе. Чоловік мимоволі тікає думкою поза кордон твердині і шукає опори в сям морі своїх близьких мовою, близьких ідеями, спільністю інтересів і метою; — шукає і вірить, що се прикре положення є хвилеве, яке за тиждень, за два, за місяць а нехай і за рік а таки скінчиться. І скінчиться переміною ролі. Бо Нємеца немилосердна в перемінюванні ролі, та мінєє їх все в хосєн сили. А сила є по стороні правости. А право є за більшістю. А більшість є в нас, є в сям морі, що окружує твердиню, що своєю філією такі заливає малі острови.

І те нас держить. І те дає нам психічну перевагу спокою та розуміння їх психічного роздратування. Розумінне того, що всяке роздратування є симптомом слабости, що всяка нетерпимість є слідом безсилости, дає нам спромогу поводити себе спокійно й шляхотно. Таке положення ставить нас і вчить бути джентельменом у відмінному положенню. (е. г.)

Соціалістична міжусобиця у Німеччині.

Спокійно, без проливу крови відбулась революція в Німеччині. Незамітно, нечуто завалився давний напів-самодержавний режим Гогенцоллернів. Без потрясєнь, без бою власть в новій республіці перейшла в руки соціалістичного пролетаріату.

І що найважніше. Проголошенне республіки зєдило знову німецьку соціал демократію. Партія соціал-демократичної більшости, партія незалежних соціалістів станули разом при кермі держави; счєз — здавалося — безповоротно роздор, що розбив в воєнних часах мочучу й сильну своєю єдністю німецьку соціалну демократію.

Два місяці тривала єдність. І тепер вона — на жалю! — скінчилась. Столиця німецької республіки, червоний, соціалістичний Берлін від неділі 5. січня є ареною боротьби, що де далі переходить в криваву домашню війну.

На ново розгоріла міжусобиця в соціалістичних таборі. І се як раз тепер, коли наближаються вибори до установчих зборів до конституанти.

Та скрайна соціалістична лівіця як раз проти конституанти звертає своєю акцією. Союз „Спар-

така*) так називається страція лави німецького соціалізму — слідом російських большевиків не хоче конституанти; вона хоче дорогою безплатною диктатури пролетаріату, дорогою диктатури робітничих і жовнірських рад перевести соціалізм.

Соціал-демократична більшість йде противно до здійснення соціалізму дорогою демократії. Тільки основане на довірі більшості народу, на довірі широких народних мас правління може на тривалих підвалинах оперти соціалістичну перебудову суспільно-економічного ладу. „Демократія чи диктатура?“ — отсе питання розєднює німецьку соціал-демократію, так само як розєднано російський соціалістичний табор**).

Та коли російські большевики були спершу прихильниками скликання установчих зборів і доперва опісля, як в конституанті не здобули більшості, виступили против неї та всю власть передали в руки робітничих, солдатських і мужицьких рад („советів“), — то німецькі спартаківці розпочали свій виступ, що з демонстрації перейшов швидко в кривавий конфлікт, від акції против конституанти.

А скористали спартаківці з цього, що вже передтим між соціалістами з більшості та незалежними соціалістами зарисувались ріжниці, так що незалежні соціалісти з кінцем грудня виступили з правительств***). Доки соціал-демократи більшості й незалежні соціалісти йшли разом, спартаківці не представляли ніякої сили; їх демонстрації були незвичайно дрібні, особливо коли порівняти їх з такою демонстрацією, як демонстрація з 29 грудня, де майже пів мільона демонструвало на рік конституанти і за теперішнім республіканським правительством.

Доперва тоді, як з правління виступила соціалістична лівіція, — скрайні ліві соціалісти розпочали демонстрації, що перейшли в дружні сутички, тим більше, що в демонстраціях почали брати участь жовніри.

Вкінці спартаківці спробували зробити державний заговор і силою заняти столицю республіки. Вони пообсаджували деякі важні позиції в Берліні, деякі будинки, обсадили друкарні, друкарні, між іншими друкарню й льокаль центрального органу соціал-демократії „Vorwärts“, так, що в Берліні виходять тепер тільки їх газети.

Правительство намагалось цілий конфлікт вдержати в границях звичайних демонстрацій, не допускати до проливу крові. Та демонстрації ті скінчились — і не могли не скінчитись — криваво.

Іде тепер боротьба покищо за Берлін. Та вона має рішуче значіння для цілої німецької республіки. Розєднання соціалістичного табору використає німецька буржуазія, щоб як найбільше відсунути соціалістичні реформи. А не забуваймо, що Німеччина — се край високо розвиненого промислу, край численного пролетаріату міського, де існують усі матеріальні, суспільно-економічні умови переведення соціалізму в дійсність, в життя.

Та покориються сии розєднанням німецького соціалістичного табору і речники західно-європейського тріюмфуючого імперіалізму, який є непереможним ворогом соціалізму та становить тепер — по упадку царату й пруського мілітарізму — найкріпше заборолу всесвітної капіталістичної реакції.

М. Ганкевич.

3 воєнних подій.

Воєнний комунікат

з дня 13. січня 1919. р.

Пресове бюро подає: Ситуація під Бартавом зовсім поправлена. Генерал Зелінський посувається вперед. Під Хировом і Любачевом супокій. Група лівівська і ген. Ромера заняла Сквиливі і Сквиливець.

З дня 14. січня 1919. р.

Для лівівської групи перейшла ніч в спокою. Ситуація незмінена. Неприятельська артилерія вечером дала кілька стрілів на місто. Група полковника Сікорського веде побідні сутички з неприятельськими патрулями в околиці Бартавова, Суховолі, Феєрівки та Врошова. Група ген. Зелінського по побідних сутичках з неприятельськими відділами дійшла під Любінський. Любінський великий заняли наші війська. О 8 год рано неприятельська піхота під охороною панцерного поїзду агакувала від сходу Любінський великий. Наступи відперто. Під Хировом ситуація незмінена. Під Любачевом супокій.

*) Спартак — провідник бунту рабів в стариннім Риму (71 р. перед Хр.).

**) Завважати треба, що против большевицького розування диктатури пролетаріату виступав дуже остро один з речників німецької лівіції соціалістичної, звисний теоретик марксизму, К. Кавтський в своїй студії „Die Diktatur des Proletariats“.

***) Соціалісти більшості під проводом Шайдемана-Еберта; незалежні під проводом Гаазого й Ледебура-спартаківці під проводом Лібнехта й Розі Люксембург.

Що чувати в світі?

Домашня війна в Берліні триває далі. Між боючими сторонами не дійшло ще до порозуміння. Сторонники правління Шайдемана-Еберта випають спартаківців з деяких місць, а ті знову займають залізничні лінії та інші важні об'єкти. Домашня війна забирає багато жертв в людях з обох сторін, не говорячи вже про нищення будинків, матеріалу і т. п.

В Чорногорі вибухло повстання проти сербської залози. Чорногорське правительство заложить протест у коаліції проти сеї окупації.

Становище президента польського правління в Познані обняв адвокат Тромпчинський.

Варшавські газети доносять, що в Мінську уконститувалося большевицьке правління для Польщі, на якого чолі станув визначний большевицький проводир Махлевський. В Мінську творяться польські большевицькі дивізії.

Французький генерал Фош зажадав вислання американської армії до Польщі до боротьби з большевиками.

Мадярска Національна Рада рішила, що Михайло Каролі аж до часу рішення національних зборів має повняти функцію начальника держави.

НОВИНКИ.

— 3 інтернаціоналу. На внесення секретаря Міжнародного Бюро тов. Гуісмена буде скликане зібрання Бюро на 20 с. м. до Женєви або Берна. Міжнародна соціалістична конференція буде скликана в перших днях лютого с. р.

— 21 (словами: двадцятьперша) з ряду ревізій відбулася в Ставрополі в понеділок, дня 13. с. м., як звичайно, без успіху.

— Нуджа у Львові панує страшно! Недостача поживи дається всім в знаки! По за еденню максимальних цін — зникли з міста харчі. Тяжко що небудь купити, бо спекулянти поховали всі припаси на ще гірші часи. Лихварство зацвило в цілій повні. На ринку й в склепах невідстане харчів, але по ріжних закутинах можна купити всього доволі, але по величезних цінах. Крім поживи нестачає у Львові ще й опалу та світла. Тяжкі часи переживає людиність Львова!

— 3 нуджі поповнила самовбийство Кляра Вайнтраб. Кинулася з третяго поверху. Причини самовбийства була страшна нуджа. Не могла вижити дітий і себе — і з розпуки відбрала собі життя.

— Привернення залізничного руху. Дня 12. січня привернено знову залізничний рух між Львовом і Краковом для цивільних осіб. Курсувати муть поспішні і особові поїзди.

— Укратиці в Самборі видали наказ, щоби всі склепи, будинки, публічні льокалі і т. п. мали крім польських, також і українські написи. Проти цього виступає польська шовіністична преса, називаючи сей наказ „zamaach-om na polskość“!

— В Новім Санчі зайшло до купця Маргулеса на Залубинцях двоє воєвків, заявляючи, що прийшли шукати тайних українських актів. Та замість актів — зрабували Маргулесови 12 тисяч корон.

— Американська місія для справ харчових прибула вівторок до Львова. В склад сеї місії входять троє офіцерів і проф. Келег. Завданням місії має бути провірення харчових відносин в нашій місці.

— Страхи друкарських робітників в Кракові по п'яти днях закінчились побідою робітників.

— Посмертні вісти. Марія Карпачова, жінка Кушніра, померла по тяжкій недужі дня 13. січня. — Василь Мороз, адюкт прокуратури і скарбу, помер в 62 р. життя. — Андрій Кишка, коваль акційного бровару, помер в 43. р. життя.

— Елеонора Павенцька, ранена гранатом, померла в понеділок.

— Генерал Галер знову віджив! Кілька днів не чули ми нічого про Галера. Аж тепер доноситься „Kurjer Warszawski“, що Галер в найближших днях приїде з своїм військом до Варшави. Військо Галера буде повняти службу в краю, як помічник відділу коаліції при Пилсудським.

— Армія генерала Галера, яку обчислювано на 60 тисяч, має всього 7 тисяч фронтових бойовників, а загалом беручи, має Галер нецілих 20 тисяч людей, в чім вчислені вже етапи, технічні сили, табори і т. п. Доноситься про се „Dziennik Ludowy“.

— Насильство на Жидях. В Рабі, в зах. Галичині, голова виборчої комісії вівзав Жидів, щоби заявили, що вони є Поляками. Коли Жиди відмовили, счеркнув їх з виборчої лісти. Жиди запротестували проти цього насильства.

— 3 виборчого руху в Кракові. Виборча боротьба в Кракові заповідається незвичайно цікаво. Проти соціалістичних кандидатів утворився буржуазний блок, зложений аж з 12, словами: дванадцяти партій. До згаданого блоку на-

лежать отсі партії: польське людове сторонництво, народні демократи, міщани, республікане, християнсько-народні робітники, політичний кружок Польок, клуб Польок республіканок, суспільні народовці, народний союз (zjednoczenie narodowe), сторонництво відбудови зєдиненої Польщі, християнські людовці, католицьке людове сторонництво. Крім вищезазначених партій беруть участь в виборах також Жиди, які певно теж поставлять своїх особних кандидатів.

— Передвоєнні ціни в полудневій Угорщині. В полудневій Угорщині заведено максимальну тарифу, після якої коштів: 1 кг. мукі 40 сг., 1 кг. м'яса 2 К, смальцю 5 К, солонина 4 К. Коли то ми дочекаємося таких цін?

Оповістки.

— В адміністрації „Впереду“ можна дістати Календарики на 1919 рік, друковані на ліпшій папері та оправлені в сильну текстуру. Ціна 2 К 50 с. за примірник.

— Робітничий Календарик на 1919 рік можна набувати в бюрох дневників, в трафіках та в адміністрації „Впереду“ по ціні 1 К 30 с. за примірник.

— Міщанський рем. пром. Союз Кредитовий у Львові повідомляє своїх П. Т. вкладчиків, що з дня 1. січня 1919 знижує відсоткову стопу від вкладок на 3%.

Оголошення приймається по 2 корони за один петітовий рядок. За зміст оголошень редакція не відповідає.

До працьодавців! Хто потребує робітників і робітниць, нехай згодиться в адміністрації „Впереду“.

Курс жіночого крою. Отсим звертаю увагу моїх учеників, що курс жіночого крою проваджу в годинах обідних від 2—4. — М. Мітєвський й Підвале ч. 9. III.

Уже вийшов накладом Ставропільського Інституту „ОКОРОЧЕНІЯ УСТАВ БОГОСЛУЖЕНЬ на рік 1919“ з календаром церковним, зладжений о. Омеляном Горчинським місторектором духови. Семінарії. Набувати можна в книгарні Ставропільського Інституту у Львові, вул. Руська ч. 3. Ціна 6 К. 2—?

Млинки до мелення всього зерна на крупи і мукі продає по 150 К. інж. Я. Вінковський, вул. Новий Світ ч. 20.

Відчиняю приготований курс до семінаріальної маторії. Приготована в як найкоротшім часі. Письменні зголошення під „Матура“ до адміністрації „Впереду“.

Цукорня Д. СТЕЦЬКОВА, вулиця Миколая ч. 7. глядає слуги до всього, що вміє варити. Успіва користи.

Цукорня Д. СТЕЦЬКОВА, вулиця Миколая ч. 7. глядає ученика до практики з українською П. відсю української гімназії.

Молочарня СТАНІСЛАВА ЧАРНЕЦЬКОГО, Підвале ч. 9., знає добре П. Т. Публіці, отворена наново і видає сніданки, перекуси, обіди, підвечерки і вечері.

Заклад інсталяційний АРТУРА ВОЛЕКА, у Львові, вулиця Жовківська ч. 73., приймає репарації студень і помп.

ШІРІ БІВУНЯК. Я здорова у родичів. Дай вістку про себе. — Ольга. — Інші часописи прошу о передрук.

Д-р ГРАВОВСЬКИЙ, ТЕРНОПІЛЬ. Морози і Дзюни здорові, повідоми про се Мамцю, Прашляка і Романа. Дзюни.

Д-р ВОЛОДИМИР РУБІНЕР, КИЇВ. Ми здорові. — Мама і Оля.

ВОЛОДИМИРА ГАНКЕВИЧ, КОРЧИН. Бабця і Ніночка здорові. Що з Тобою і Ромчиком? — Бабця.

Проситься всіх, хто знав би щонебудь про МАНЮ, МІЛЮ і ВІСЮ РОЗУМКЕВИЧІВНІ, котрі вийшли з дому ще 10. листопада зволати ласкаво донести зажереній матері Розумкевичів, вул. Жовківська ч. 143.

ЯРОСЛАВ ЯНИЦЬКИЙ, КРАСНЕ коло ГРИМАЛОВА. Ми всі разом здорові і добре нам. Я перебуваю у тітки. — Ольга. — Українські часописи прошу о передрук.

ОСИП ЛІСІКЕВИЧ, ТУРКА, Мама здорова, але в недовостатку.

ДМИТРА ГАЛАНДЮКА прошу о вістку. Я здорова. — Емілія.

Хто знає що про ВАСИЛЯ ГОРБАЯ, що був при війську в Одесі, прошу дати вістку Катерині Горбай, Львів, Польна 18.

О. ХМІЛЬОВСЬКИЙ, Золочів. Прошу повідомити жінку в Бужку, що я там а, де був і у мене все добре. — О. Антія.

ОСИП СТАДНИК у КИЇВІ Я з дітьми здорова у Львові. — Зофія. — Інші часописи проситься о передрук.

Чатів „Впереду“ прошу повідомити п. МАРІЮ ЛИТВИНОВИЧ з ЖУКОВА, п. О. Бертин, що О. К. 2. лист одержав. Просить о вістку. Йосиф Крипакевич, Черемшів. — Інші часописи проситься о передрук.

Д-р ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ повідомляє рідню в Бережанах, Страні і Ваневі, що перебуває на „відлиху“ і здоров.

ЮЗЮ РУДЗІНСЬКИЙ! Я здорова. Що з Тобою? — Львів. — Самбіреві й перемиські часописи прошу о передрук.

Д-р РУДИН. Дай вістку про себе, Марусю, Мільку і Левка. Я здорова. — Йосифа.

СТЕПАНАМ ГОМЯКАМ в МАРТИНОВІ НОВІМ, рога-тинській повіт, подаю, що Броня і Я здорові у Львові. — Геня. — Інші часописи прошу о передрук.